

Op maandag 13 december 2010 heeft de gemeenteraad vergaderd. Hieronder vindt u de door de raad genomen besluiten. De volledige vergaderstukken zijn in te zien bij de balie van publiekszaken of op www.haren.nl

Controleprotocol 2010

De raad heeft (zonder hoofdelijke stemming conform voorstel) besloten het controleprotocol voor de jaarrekening 2010 vast te stellen.

Evaluatie groenbeheerplan 2004

De raad heeft (zonder hoofdelijke stemming conform voorstel) besloten:

- de evaluatie groenbeheer voor kennisgeving aan te nemen;
- het groenonderhoud conform het groenbeheerplan 2004 blijven uitvoeren;
- de aanbevelingen uit de evaluatie nader uit te werken.

Verordening onderzoeksecht van de raad

De raad heeft (zonder hoofdelijke stemming conform voorstel) besloten de Verordening op het onderzoeksrecht van de raad vast te stellen.

Vorbereidingscommissie raadsonderzoek

De raad heeft besloten:

de volgende personen op basis van een geheime schriftelijke stemming (met 17 stemmen voor en 0 tegen) te benoemen in de voorbereidingscommissie raadsonderzoek:

- *Mw. V.M.W. Kerremans*
- *Mw. J.S. van Duinen*
- *Dhr. R.R. Valkema*
- *Dhr. P. Steenbergen*
- *Mw. M.J. Sloop*
- *Mw. M.J. Bachman*
- *Mw. L.M. Schuiling*

de voorbereidingscommissie raadsonderzoek te belasten met de volgende taken:

- *Het uitwerken van een definitief voorstel om al dan niet een raadsonderzoek uit te voeren conform artikel 155a, lid 1 en 2 van de Gemeentewet en tegelijkertijd de eventuele onderzoeksvragen voor te bereiden.*
- *Met een voorstel te komen om al dan niet een onderzoekscommissie in te stellen conform artikel 155a, lid 3 van de Gemeentewet.*

MOTIE: Raadsonderzoek

De gemeenteraad van Haren in vergadering bijeen op 21 oktober 2010.

Raadsvoorstel 54

Gelet op de discussie van maandag 18 oktober 2010, gelet op art. 155a van de gemeentewet en gelet op art. 84 van de gemeentewet,

Constaterende dat:

- Uit de door het college verstrekte informatie nog onvoldoende blijkt hoe er destijds bij de besluitvorming rond de keuze voor de varianten Haderaplein en de daarbij opgestelde grondexploitaties is omgegaan met de opgestelde ramingen in de context van de crisis van eind 2008;
- Uit de door het college verstrekte antwoorden onvoldoende blijkt of er ten tijde van de besluitvorming destijds twijfels waren over de voorgestelde grondexploitatie;
- Er informatie aangaande een te verwachten lagere opbrengst ontwikkeling Haderaplein in februari 2010 niet is gemeld aan de gemeenteraad;
- De vraag zich voordoet of deze informatie gemeld had moeten worden aan de gemeenteraad, de accountant en de auditcommissie;

Is van mening:

- Dat het wenselijk is dat meerdere facetten van de keuze en de informatieverstrekking rondom de besluitvorming Haderaplein in kaart worden gebracht;
- Dat uit de gang van zaken rond het project Haderaplein lering dient te worden getrokken voor de toekomst voor wat betreft de besluitvormingsprocedures;
- Dat, waar de integriteit in het geding is, getracht moet worden om volstreekte duidelijkheid te verschaffen, ter voorkoming van onterechte beschuldiging van personen of bestuursorganen;

Spreekt als voornemen uit:

- Een onderzoek in te stellen naar het door het college gevoerde bestuur rond de besluitvorming en informatieverstrekking Haderaplein;

Verzoekt:

- Het presidium te bevorderen dat de raad ten spoedigste een besluit kan nemen over het instellen van een dergelijk onderzoek, waaronder tevens wordt begrepen de voorbereiding van een verordening, zoals bedoeld in artikel 155a, lid 8 van de Gemeentewet;

Besluit:

- Een voorbereidingscommissie ex. art. 84 Gemeentewet in te stellen die komt met een definitief voorstel een raadsonderzoek uit te voeren (of juist niet) en die de onderzoeksvragen opstelt en belast het fractievoorzitteroverleg met de bemensing van deze voorbereidingscommissie.

En gaat over tot de orde van de dag.

De fracties van

CDA
GVH
D66
VVD

Toelichting:

De gemeenteraad heeft het recht tot het instellen van een raadsenquête (raadsonderzoek). Dit recht is vastgelegd in de artikelen 155a tot en met 155f van de Gemeentewet. Daar is het recht van onderzoek beschreven. **Voordat** de raad echter tot een raadsenquête kan besluiten dient een enquêteverordening te zijn vastgesteld.

Daarom wordt in deze motie uitgesproken het voornemen om te komen tot een raadsonderzoek en verzoekt de raad het presidium om te komen tot een concept enquêteverordening, die is gebaseerd op de bepalingen uit de artikelen 155a tot en met 155f van de Gemeentewet.

Als de raad mocht besluiten tot een raadsenquête is een aantal randvoorwaarden van belang. Randvoorwaarden waarmee rekening dient te worden gehouden zijn: formulering van een duidelijke onderzoeksopdracht, goede afspraken met de gemeentesecretaris over het aanleveren van informatie, opleiden van de leden van de commissie door een extern deskundige, inhuur van inhoudelijke en/of procesmatige deskundigheid waar nodig en het beschikbaar hebben van voldoende onderzoeksbudget.

Let op: **De motie spreekt uit het voornemen om te komen tot een raadsonderzoek.** Het definitieve besluit tot het instellen van een raadsonderzoek kan in dezelfde vergadering waarin de verordening Raadsenquête (zie hiervoor) wordt vastgesteld.

Het voorstel tot uitvoeren van een onderzoek bevat tenminste een nauwkeurige omschrijving van het onderwerp van het onderzoek met een toelichting daarop, zoals geformuleerd in art 155a lid 2.

Er wordt een voorbereidingscommissie ingesteld die wordt gevraagd te komen met een voorstel tot het doen van een raadsonderzoek. Deze commissie wordt door de raad benoemd, conform art 84 van de gemeentewet. Bij de samenstelling van die voorbereidingscommissie zorgt de raad, voor zover het de benoeming betreft van leden van de raad, voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de raad vertegenwoordigde groeperingen.

Normaal gesproken zou een dergelijke voorbereidingscommissie kunnen worden ingesteld op basis van de vastgestelde verordening Raadsenquête. Maar omdat die nu ontbreekt en de raad geen tijdverlies wil leiden, kiest zij ervoor de voorbereidingscommissie in te stellen op basis van art 84 uit de gemeentewet. De voorbereidingscommissie bereid besluitvorming in de raad voor.

De voorbereidingscommissie heeft tot taak vooronderzoek te doen naar de mogelijkheden om het gevraagde onderzoek uit te voeren en de daarbij te bezigen methodieken op basis waarvan de raad kan besluiten tot het houden van een onderzoek.

De voorbereidingscommissie is bevoegd deskundigen te raadplegen en gesprekken te voeren met bij het onderzoek betrokken personen. De voorbereidingscommissie vergadert achter gesloten deuren. De voorbereidingscommissie rapporteert haar bevindingen aan de gemeenteraad. Als geconcludeerd wordt dat het mogelijk is een onderzoek in te stellen bevat de rapportage in elk geval een plan van aanpak waarin in ieder geval aandacht wordt besteed aan: - **de formulering van de onderzoeksopdracht.**

Recapitulatie: de voorbereidingscommissie stelt de raad voor een onderzoek in te stellen of dat onderzoek om moverende redenen niet uit te voeren

Ter info: Raadsonderzoek en Raadsenquête zijn twee begrippen voor hetzelfde instrument. Het ene is niet zwaarder dan het andere, ze vinden allebei hun oorsprong in art 155 van de gemeentewet.

Controle middelen die de raad ter beschikking staan

Het vragenrecht

Het vragenrecht²⁶ van individuele raadsleden is een belangrijk hulpmiddel van de raad om zijn controlerende taak te vervullen. Raadsleden kunnen volgens dit recht mondelinge of schriftelijke vragen stellen aan het college of de burgemeester, voor zover het de eigen bevoegdheden van college of burgemeester betreft. De raad heeft het vragenrecht verder uitgewerkt, waarbij de afspraken daarover zijn vastgelegd in het reglement van orde²⁷.

Recht van Interpellatie

Het recht van interpellatie²⁸ ligt in het verlengde van het vragenrecht. Volgens het recht van interpellatie kan een raadslid vragen stellen over onderwerpen die niet op de agenda staan. Elk individueel raadslid kan verzoeken om een interpellatie, maar de raad beslist als geheel of zij de interpellatie toestaat. Dit recht is opgenomen in het reglement van orde.

Inlichtingenplicht

Naast de passieve informatieplicht, het college en de burgemeester moeten inlichtingen verstrekken op verzoek van een raadslid, bestaat er ook de actieve informatieplicht²⁹. Het college en de burgemeester moeten uit zichzelf alle inlichtingen verstrekken die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Raad en college moeten samen concreet invulling geven aan de informatieplicht en besluiten op welke manier zij de informatievoorziening aanpakken.

Gedragscodes³⁰

De raad stelt gedragscodes³¹ voor zichzelf, de wethouders en de burgemeester vast. De codes zijn gericht op het waarborgen van de integriteit van raadsleden, wethouders en burgemeester. De gedragscodes zijn voor de raad een extra middel ter controle op college en burgemeester. Hoewel gedragscodes vanaf 7 maart 2003 verplicht zijn heeft de gemeente Haren geen gedragscodes vastgelegd.

De rekenkamerfunctie en rekenkamer

De lokale rekenkamer(functie)³² is het sluitstuk van de controlemiddelen. De lokale rekenkamer kan onderzoek doen naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur (uitgezonderd de controle op de jaarrekening) en brengt hier verslag van. De gemeente Haren heeft een onafhankelijke lokale rekenkamer³³.

Controle en verantwoording (versterking financiële functie)

De Wet dualisering gemeentebestuur³⁴ wijzigt een aantal aspecten van de financiële functie, zodat de raad versterkt wordt in zijn kaderstellende en controlerende taak. Ook de indeling van de begroting en jaarstukken is gewijzigd. De begroting en jaarstukken zijn beleidsmatiger van opzet geworden en hebben meer informatieve waarde

²⁶ Artikel 155, lid 1 van de Gemeentewet.

²⁷ Reglement van orde voor de gemeenteraad van Haren, d.d. 23 april 2002, gelet op de Gemeentewet art. 16.

²⁸ Artikel 155, lid 2 van de Gemeentewet.

²⁹ Artikelen 169 en 180 van de Gemeentewet.

³⁰ De gedragscode van de gemeente Haren vastgesteld 24 april 2003 is te vinden op de website www.haren.nl onder het blad Politiek & Bestuur vindt u op het blad de hyperlink 'Gedragscode politiek ambtsdragers'.
<http://www.haren.nl/document.php?m=33&fileid=4695&f=1b1b17e62e5a111542bdeb68b2cdf2f9&attachment=&c=4093>

³¹ Artikelen 15, 41c en 69 van de Gemeentewet.

³² Artikelen 81a t/m 81o, 182 en 185 van de Gemeentewet.

³³ Verordening op de rekenkamercommissie, d.d. 13 september 2005, gelet op de Gemeentewet art. 81o.

³⁴ Wet dualisering gemeentebestuur, d.d. 28 februari 2002.

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

Het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) versterkt het beleidsmatige karakter en belang van de begroting van de jaarstukken. De raad stelt in de begroting de beleidskaders vast. Met het vaststellen van de begroting geeft de raad de jaarlijkse programmatische en financiële kaders aan. Aan de hand van de jaarstukken controleert de raad of de uitvoering van beleid door het college voldeed aan de kaderstelling.

Financiële en controleverordeningen

De financiële en controle verordeningen³⁵ regelen het financieel beheer en beleid van rechtmatige, doelmatige en doeltreffende besteding van middelen. De versterking van de financiële functie heeft ook tot gevolg gehad dat de financiële (artikel 212) en controle (artikel 213) verordeningen die de raad vaststelt een beleidsmatiger karakter hebben gekregen. Daarnaast is een nieuwe verordening (artikel 213a) verplicht geworden. In deze verordening worden kaders gegeven voor onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid door het college.

Planning & control

Een goede bestuurlijke planning & control is belangrijk voor de raad. Een politiek-bestuurlijke planning-en controlcyclus gaat bijvoorbeeld uit van de vertaling van raads- en collegeprogramma's naar de programmabegroting, raads- en collegevoorstellen en leidt uiteindelijk tot evaluatie van beleid via jaarstukken en onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid

Voorstel aan : Gemeenteraad van 18 oktober 2010
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 5 oktober 2010
Nummer :
Onderwerp : Raadhuisplein/Haderaplein
Bijlage(n) : 1. Raadsvoorstel 12 mei 2009 (voor de conceptvisie Raadhuisplein/Haderaplein en overige stukken uit het besluitvormingstraject van juni 2009 wordt verwezen naar www.hartvoorharen.nl)
2. Geactualiseerde grondexploitatie Raadhuisplein (vertrouwelijk; alleen voor raadsleden)
3. Concept raadsbesluit

Samenvatting : In juni 2009 heeft de gemeenteraad een beslissing genomen over de inrichting van het Raadhuisplein/Haderaplein na afbraak van het huidige raadhuis. Gekozen is toen voor een bouwvariant met appartementen aan het Raadhuisplein en aan de Hortuslaan. Nu wordt voorgesteld terug te komen op deze beslissing en voor de bebouwing aan de Hortuslaan te kiezen voor grondgebonden woningen. Voorts wordt voorgesteld om lagere opbrengsten uit de grondexploitatie te accepteren. Hierdoor kan vanuit de grondexploitatie € 1,7 miljoen minder worden bijgedragen aan de nieuwbouw van het raadhuis. De afschrijvingslast voor het nieuwe raadhuis in de begroting stijgt hierdoor met ingang van 2012 met € 130 duizend per jaar.

Over de ontwikkeling van het Raadhuisplein/Haderaplein zijn door de fracties CDA, GVH en D66 vragen gesteld. Deze vragen worden in dit voorstel door het college beantwoord.

Voorgestelde beslissing :

1. De beslissing van 29 juni 2009 om te kiezen voor de bouwvariant 2 herroepen;
2. Kiezen voor bouwvariant 1A uit de conceptvisie Raadhuisplein/Haderaplein;
3. Lagere bijdrage vanuit exploitatie Raadhuisplein/Haderaplein aan bouwkosten nieuw raadhuis accepteren tot een bedrag van € 1,7 miljoen;
4. Gewijzigde grondexploitatie vaststellen inclusief taakstelling € 0,5 miljoen bij te dragen aan fonds sociale woningbouw;
5. Kennisnemen van de beantwoording van de vragen gesteld door de fracties van CDA, GVH en D66.

Inleiding

Dit voorstel kent de volgende indeling:

1. Terugblik
2. Actualisatie grondexploitatie
3. Keuze + planning
4. Beantwoording raadvragen CDA, D66, GVH

1. Terugblik

Op 29 juni 2009 hebt u op basis van ons voorstel van 12 mei 2009 een beslissing genomen over de "Visie Raadhuisplein/Haderaplein". Deze beslissing luidde als volgt:

Vaststellen dat het college met voorliggende visie en daarbij gevoegde financiële onderbouwing heeft voldaan aan de opdracht van de raad verwoord in de motie van 17 juli 2006. Vaststellen van de visie Raadhuisplein/Haderaplein en de door het college van BenW gemaakte keuzen, waarbij ingezet wordt op de herinrichting van het Raadhuisplein op basis van een nog op te stellen beeldkwaliteitsplan, een functionele tweedeling, een open karakter en hoge verblijfskwaliteit. In te zetten op bebouwingsvariant 2 met een op basis van het aanbestedingstraject nader vast te stellen programmering. In te zetten op ondergrondse parkeervoorzieningen op basis van bebouwingsvariant 2 en budgetneutrale exploitatie.

Op basis van uw beslissing van 29 juni 2009 is gewerkt aan de realisering van de plannen. Dit vervolgproces was in ons voorstel van 12 mei 2009 al globaal beschreven als een twee-sporenaanpak. Enerzijds de planologische procedure en anderzijds een uitvoeringsspoor, dat moest leiden tot een aanbestedingsproces voor de gekozen bebouwingsvariant en nadere besluitvorming over de inrichting van het plein en de parkeergarage. Reeds in ons voorstel gaven wij aan, dat het tijdstip van de start van het aanbestedingstraject nog ongewis was vanwege de economische omstandigheden. Wij hebben er na juni 2009 inderdaad voor gekozen de aanbesteding even in de parkeerstand te zetten. Dit met de bedoeling in het voorjaar van 2010 het project in de markt te zetten.

Voor de aanbesteding van het project diende een procedure te worden gevolgd in overeenstemming met de richtlijnen van de Europese Gemeenschap. Als start voor deze procedure diende een zogenaamde bouwenvelophe te worden opgesteld met alle relevante informatie voor de potentiële belangstellenden. De advisering over deze bouwenvelophe werd op 20 januari 2010 uitbesteed aan het bureau Draaijer en Partners te Groningen. Dit geschiedde door de interne stuurgroep Raadhuisplein/Haderaplein. In deze stuurgroep hadden onder andere twee leden van het college van BenW zitting. In nader overleg op ambtelijk niveau (projectleider en projectgroep Raadhuisplein/Haderaplein) werd aan Draaijer en Partners een second opinion gevraagd, omdat er twijfels waren over de door bureau KAW eind 2008 gepresenteerde cijfers. Op deze laatste cijfers was ons advies van 12 mei 2009 en uw beslissing van 29 juni 2009 gebaseerd. Dit leidde tot een advies van Draaijer en Partners van 10 februari 2010 aan de projectleider. De becijferingen van Draaijer en Partners weken voor wat betreft de mogelijk te realisering opbrengsten sterk af van de door het bureau KAW gepresenteerde cijfers. De projectleider heeft hier melding van gemaakt in de stuurgroep. Daar is hier kennis van genomen, maar zijn de cijfers van Draaijer en Partners niet nader geanalyseerd. In deze fase van de besluitvorming was dat niet nodig en niet opportuun. Juist hier gold "the proof of the pudding is in the eating". De uitkomst van de aanbesteding zou wel eenduidig duidelijk maken wat de werkelijk te realiseren opbrengsten waren. Ruimte om het proces nog anders in te richten was er niet. Bovendien bleek in de aanloop naar de verkiezingen voor de gemeenteraad in maart 2010, dat de visie Raadhuisplein/Haderaplein een item werd in de verkiezingen. Dit in die zin, dat een aantal partijen wensten terug te komen op de op 29 juni 2009 (met een krappe meerderheid) genomen beslissing. Het college oordeelde het daarop niet in overeenstemming met de politieke ethiek om de beslissing van 29 juni 2009 onomkeerbaar te maken door het starten (en afronden) van de aanbestedingsprocedure. Deze beslissing betekende, dat aan het college geen voorstel meer over de bouwenvelophe inclusief de financiële kanttekeningen van Draaijer en Partners is aangeboden. Het gehele proces werd stilgelegd in afwachting van politieke keuzes te maken na de raadsverkiezingen en de installatie van wethouders.

Toen in mei j.l. het project weer werd opgepakt en ook de in juni 2009 afgewezen variant 1A weer in beeld kwam, werden ook de nieuwe inzichten in de grondopbrengsten weer actueel. Op dat moment zijn ook de berekeningen van Draaijer en Partners in ons college aan de orde gesteld. Dit gebeurde op 6 juli 2010. Wij hebben u daarover vervolgens in eerste instantie kort voor het zomerreces geïnformeerd in een vertrouwelijke vergadering. Daarin hebben wij u toegezegd zo snel mogelijk en zoveel mogelijk in het openbaar te zullen komen met nader uitgewerkte cijfers.

2. Actualisatie grondexploitatie

Inmiddels hebben wij de beschikking over alle financiële gegevens en de onderbouwing daarvan. Wij hebben met de beide betrokken adviseurs KAW en Draaijer en Partners overleg gehad en hebben een nadere onderbouwing ontvangen van de door hen aangeleverde exploitatieberekeningen. Wij hebben er daarbij voor gezorgd dat de cijfers van beide adviseurs nu onderling vergelijkbaar zijn. Voorts hebben wij nog een advies gevraagd aan een derde partij: VosHoving makelaars in Groningen. Onderstaand een overzicht van de verkregen cijfers. In algemene zin kunnen we vaststellen, dat KAW eind 2008 uitging van bebouwing in het topsegment. KAW baseerde zich daarbij op een onderliggende rapportage van makelaardij Boelens en Jorritsma. Draaijer en Partners en VosHoving gaan niet uit van de topsegment benadering, maar kiezen voor het uitgangspunt "marktreferent". Draaijer en Partners en VosHoving zien niet veel ruimte meer voor zeer hoog geprijsde grote appartementen met een hoge bijdrage (grondquote) aan het exploitatieresultaat. Daarentegen schatten zij de verkoopmogelijkheden voor grondgebonden woningen en winkels nog steeds goed in. Deels zelfs nog beter dan geraamd door KAW/Boelens en Jorritsma. Het verschil tussen Draaijer en Partners en VosHoving wordt vooral bepaald, doordat VosHoving de opbrengst voor de grondgebonden woningen lager inschat, de opbrengst voor de appartementen duidelijk hoger en zeer positief is over de opbrengst voor de commerciële plint. Er is dus niet alleen sprake van een lagere inschatting van opbrengsten voor alle in juni 2009 gepresenteerde varianten, er is ook sprake van grote verschuivingen tussen de varianten. De verschillen tussen Draaijer en Partners (D&P) en VosHoving (VH) enerzijds en KAW/Boelens anderzijds zijn vooral te verklaren door de gewijzigde economische omstandigheden en een andere inschatting van kansen en risico's.

De ambtelijk projectleider, tevens specialist grondexploitatie, heeft op basis van de rapporten van D&P en VH eveneens een advies uitgebracht. In zijn advies gaat hij uit van een aanvaardbaar risico.

Vergelijken wij de opbrengsten van de varianten 1A, 1B en 2 in de taxaties van de drie genoemde adviseurs en het advies van de projectleider dan komen wij tot de volgende uitkomsten.

Opbrengst in € x 1 mln

	KAW (2008)	D&P (2010)	VH (2010)	Advies projectleider
Variant 1A	5,8	4,8	5,6	5,2
Variant 1B	7,7	5,9	6,8	6,4
Variant 2	7,2	4,9	6,0	5,5

Resultaat grondexploitatie in €. X 1 mln

	KAW	D&P	VH	Advies projectleider
Variant 1A	-1,9	-2,9	-2,1	-2,5
Variant 1B	0	-1,8	-0,9	-1,3
Variant 2	-0,5	-2,8	-1,7	-2,2

De volledige rapportages liggen bij de raadsstukken vertrouwelijk ter inzage. Gelet op de nog te voeren aanbestedingsprocedures achten wij het niet raadzaam alle cijfers openbaar te maken. Uit oogpunt van transparantie laten wij u de uitkomsten van alle vier adviezen zien.

In de bijlage is de actualisatie van de grondexploitaties opgenomen. De exploitatie voor variant 2 sluit op een tekort van €2,2 miljoen. Dit betekent, dat vanuit de exploitatie Raadhuisplein/Haderaplein naar verwachting €1,7 miljoen minder kan worden bijgedragen aan de bouwkos-

ten van het nieuwe raadhuis dan in juni 2009 voorzien. De afschrijvingskosten voor het nieuwe raadhuis zullen daardoor stijgen. Met ingang van 2012 zal dit leiden tot een extra structurele last in de begroting van gemiddeld € 130 duizend binnen het perspectief van de meerjarenbegroting 2012-2015. Conform de beslissing van uw raad van 29 juni 2009 houden wij nog steeds rekening met een afdracht van € 0,5 miljoen aan het fonds sociale woningbouw. Tegenover deze uitgaaf staat aan de opbrengstenkant de stelpost "genereren opbrengst voor voeding fonds sociale woningbouw".

3. Keuze + planning

In lijn met ons manifest stellen wij u voor te kiezen voor de in mei 2009 gepresenteerde variant 1A (dus met grondgebonden woningen aan de Hortuslaan), met dien verstande dat ons wel de ruimte wordt geboden deze variant kwalitatief en financieel te optimaliseren. Wij vinden deze variant van de drie varianten het meest wenselijk. Ook in juni 2009 vond de gemeenteraad deze variant het meest wenselijk, echter uit financiële overwegingen is toen gekozen voor variant 2. Tevens spraken burgers in de inloopavonden ook duidelijk hun voorkeur voor deze variant uit. Wij durven daarom wel te stellen dat in de samenleving er draagvlak voor deze variant is. Omdat wij geen tijd willen verliezen aan het bedenken van nieuwe varianten, stellen wij dus voor nu al te kiezen voor variant 1A, met ruimte tot optimalisatie.

Tevens stellen wij u voor de geactualiseerde grondexploitatieuitkomst van variant 2 (de in juni 2009 gekozen variant) als taakstelling te hanteren voor het verdere traject. Dat betekent dat het maximale verlies op de grondexploitatie € 2,2 miljoen mag bedragen. We denken dat het realistisch is deze taakstelling op ons te nemen. In de geactualiseerde grondexploitatie rekenen we op grond hiervan met een opbrengst van € 5,5 euro (tegenover een opbrengst van € 7,2 miljoen in juni 2009.)

Wij vinden het wenselijk in het ontwerp van het Hadera/Raadhuisplein de parkeervoorziening en het plein mee te nemen. Anders ontstaat er geen integraal plan, wat tot een suboptimaal ontwerp kan leiden. Wat betreft de parkeervoorziening en het plein willen wij de volgende uitgangspunten hanteren:

- Het aantal parkeerplekken in de parkeervoorziening bedraagt minimaal het aantal plaatsen dat bovengronds verdwijnt vermeerderd met het aantal plaatsen dat benodigd is voor de woningen en winkelruimte die worden toegevoegd.
- De investering in de parkeervoorziening moet zichzelf terugverdienen.
- De kosten voor de aanleg van het plein willen wij betrekken bij de integrale financiële afwegingen in de komende jaren. Wat ons betreft heeft het plein daarbij een hoge prioriteit.

In het manifest, dat de basis vormt voor ons college, is de volgende passage opgenomen over het Hadera/Raadhuisplein: "Samen met burgers en direct betrokkenen worden een aantal financieel gelijkwaardige plannen uitgewerkt. In de vorm van een bindend referendum worden deze aan alle burgers voorgelegd." Wij beraden ons nog op de wijze van uitvoering van het project. Wij kunnen het gehele project uitbesteden, we kunnen er ook voor kiezen om de exploitatie zelf ter hand te nemen. Dit is een afweging van mogelijke risico's tegenover mogelijke meeropbrengsten. Wij komen hierop nog terug met een nader voorstel.

In lijn hiermee stellen wij het volgende proces + planning voor:

Wat	Wanneer
Vaststellen programma van eisen	2 ^e helft 2010
Uitnodigen architecten om met voorstellen te komen	1 ^e helft 2011
Voorleggen drie voorstellen aan burgers via bindend referendum	1 ^e helft 2011
Bestemmingsplanprocedure	2 ^e helft 2011
Keuze aanbesteding (uitbesteden of zelf doen)	2 ^e helft 2011
Aanbesteding + start bouw	1 ^e helft 2012
Oplevering Hadera/Raadhuisplein	1 ^e helft 2013
Aanbesteding plein	n.t.b.
Realisatie plein	n.t.b.

Hoe dan ook, er ligt een forse uitdaging voor het bestuur en andere betrokkenen om de plannen zodanig uit te werken dat de meerwaarde van variant 1A zichtbaar en haalbaar wordt binnen het gestelde financiële kader. Maar ook hier geldt: "the proof of the pudding is in the eating." De actualisatie van deze grondexploitatie leidt tot een noodzakelijkerwijs extra bezuinigingsopdracht. Wij doen u hiervoor voorstellen in het kader van de begroting 2012.

Burgerparticipatie

Wij stellen voor te kiezen voor het niveau 'meebeslissen' uit de participatieladder (raadplegen – adviseren – coproductie – meebeslissen – zelf organiseren).

Bij het vaststellen van het programma van eisen wordt het college geadviseerd door een werkgroep van burgers en direct betrokkenen. De uiteindelijke keuze zal gemaakt worden door de burgers door toepassing van een bindend referendum.

Rapportage

In de BURAPs wordt de gemeenteraad op de hoogte gehouden van de voortgang. Tevens vindt vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad plaats.

4. Vragen gemeenteraad

CDA, D66 en GVH hebben vragen gesteld over dit onderwerp. Wij hebben toestemming gevraagd aan CDA en GVH om deze vragen niet binnen de daarvoor gestelde termijn te beantwoorden, maar mee te nemen in dit voorstel. Het CDA en GVH gingen hiermee akkoord (de vragen van D66 zijn korter dan 6 weken geleden gesteld). Hierna volgen de vragen en antwoorden.

Raadsvragen CDA van 10 augustus 2010 - Verdien capaciteit

1. Is er voldoende kritisch vermogen in de organisatie om aangeleverde cijfers door een externe, in dit geval KAW, te beoordelen?
Antwoord: Er is voldoende kritisch vermogen in de organisatie aanwezig om deze cijfers te beoordelen.
2. Zijn ambtenaren in staat de afwijkingen van deze calculatie met eerder calculaties te beoordelen en van commentaar te voorzien? Worden deze bevindingen ook vastgelegd en besproken?
Antwoord: De ambtenaren zijn hier toe in staat. Deze bevindingen worden ook vastgelegd en besproken.
3. Heeft het college zich nooit afgevraagd hoe het mogelijk is dat op een beperkt aantal m2 steeds meer opbrengsten gegenereerd kunnen worden? Ook niet nadat de CDA fractie daarover eerder kritische vragen heeft gesteld?
Antwoord: Wij leggen in dit raadsvoorstel een geactualiseerde grondexploitatie voor waar we volledig achter staan.
4. Bent u bereid de uitkomsten van het aanvullend onderzoek naar de verdien capaciteit terstond te delen met de raad en/of de auditcommissie?
Antwoord: De uitkomsten van het aanvullende onderzoek zijn in dit raadsvoorstel verwerkt.

Raadsvragen CDA van 10 augustus 2010 - Nadere vraagstelling met betrekking tot project Ha-deraplein

Over de adviseur:

1. Op welk moment is Draaijer en Partners gevraagd het proces rondom de aanbesteding Ha-deraplein/Raadhuisplein te gaan begeleiden?
Antwoord: Dit is medio december 2009 gebeurd
Wat was de specifieke vraagstelling aan Draaijer en Partners?
Antwoord: Procesbegeleiding van de Europese aanbesteding.
Waaruit blijkt dit?
Antwoord: Verslag stuurgroep.
Wanneer was dat?
Antwoord: 20 januari 2010.
2. Is daarmee de begeleiding door KAW, zoals vastligt in het besluit door B&W van 6 oktober 2009, van de baan?
Antwoord: Nee, KAW heeft de bouwveloppe geschreven.
Wat is nu de rol van KAW? Op welke wijze is dit vastgelegd? Wanneer was dat?

Antwoord: Over de rol van KAW in de toekomst moeten wij met inachtneming van de daaromtrent in het verleden aangelegane verplichtingen nog een beslissing nemen.

3. Heeft de stuurgroep of college een opdracht gegeven aan Draaijer en Partners over een advies over de aanbesteding Haderaplein/Raadhuisplein? Ligt dat ergens vast? Wanneer was dat?

Antwoord: In de stuurgroep van 20 januari 2010 is besloten dat D&P de aanbestedingsprocedure begeleid.

4. Heeft de stuurgroep of college een opdracht gegeven aan Draaijer en Partners over de haalbaarheid van de GREX van het Haderaplein/Raadhuisplein? Ligt dat ergens vast? Wanneer was dat? En is daarbij afgesproken wanneer u dat antwoord zou krijgen?

Antwoord: De stuurgroep of het college heeft deze opdracht niet gegeven. Dit heeft de ambtelijke projectgroep besloten. De ambtelijke projectgroep vroeg zich af of de bedragen die KAW in 2008 had genoemd, nog wel realistisch waren en was aan het overwegen of in de bouwveloppe bedragen genoemd zouden moeten worden. In het kader hiervan is een second opinion aan D&P gevraagd.

Over het projectplan (vastgesteld door het college op 6 oktober 2009):

5. Wat is de vastgestelde planning voor het deelplan bestemmingsplan en het deelplan aanbesteding Haderaplein/Raadhuisplein zoals vastgelegd in het projectplan Raadhuisplein II?

Antwoord: In het projectplan staat het volgende:

Aanbesteding

In de eerste fase van de aanbesteding zal, samen met de 'geestelijk vader' van de structuurvisie een tweetal 'enveloppen' worden gemaakt, waarin (summiere) bouwkundige criteria en programmatische mogelijkheden worden gegeven. Het DPO en de structuurvisie zijn hierbij het kader. Looptijd tot en met november 2009. De tweede fase gaat van start met een collegebesluit over de selectie-matrix, de installatie van een selectie-commissie en (de publicatie van) een aanbestedingsvorm. Looptijd tot en met februari 2010.

De derde fase gaat van start met een collegebesluit over de geselecteerde partij. Looptijd tot en met maart 2010.

Bestemmingsplan

In de eerste fase van het bestemmingsplan zullen de ((formeel) benodigde onderzoeken die nodig zijn voor een dergelijk plan worden geïnventariseerd en uitgevoerd. Looptijd tot en met februari 2010.

De tweede fase gaat van start met een collegebesluit op een voorontwerp bestemmingsplan. Looptijd tot en met augustus 2010.

De derde fase gaat van start met een collegebesluit op een raadsvoorstel ter vaststelling van het bestemmingsplan. Looptijd tot en met oktober 2010".

Kan de raad deze planning krijgen ter informatie?

Antwoord: Deze planning ligt voor u bij de stukken ter inzage.

6. Wat is de door het college vastgestelde 'gunstiger moment' waarop de aanbesteding zou moeten plaatsvinden?

Antwoord: Oktober/november 2009.

7. Was er in de eerdere planning sprake van een aanbesteding in maart of april 2010? Wat is de reden dat deze aanbesteding niet heeft plaats gevonden?

Antwoord: De planning van oktober/november 2009 was niet haalbaar omdat de uitwerking van de visie in de bouwveloppe complexer was dan was ingeschat. Hierdoor was de bouwveloppe pas in februari 2010 gereed en op dat moment is door het college besloten het project aan te houden.

8. Zijn de aanbestedingsstukken gereed?

Antwoord: De bouwveloppe en de aanbestedingsprocedure zijn gereed. Dit betreft de variant die in juni 2009 door de raad is gekozen.

9. Wanneer wordt het bestemmingsplan aangeboden aan de gemeenteraad? Is de einddatum van eind 2010 nog wel reëel?

Antwoord: Wij gaan ervan uit dat het bestemmingsplan in de eerste helft van 2011 aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Over de projectorganisatie (zoals vastgelegd in het projectplan dat op 6 oktober 2009 door het college is vastgesteld):

10. Is er naast de stuurgroep sprake van vergaderingen voor de deelprojecten?
Antwoord: Ja, er zijn vergaderingen voor de deelprojecten aanbesteding en bestemmingsplan.
11. Is er sprake van regelmatige projectvergaderingen? Waaruit blijkt dat?
Antwoord: De project- en stuurgroepen komen geregeld bij elkaar. Dat blijkt uit verslagen.
12. Op welke wijze werden de uitstaande acties bewaakt en besproken? Hoe werd dit vastgelegd?
Antwoord: De uitstaande acties werden en worden besproken in de project- en stuurgroepen. Dit wordt in de verslagen vastgelegd.
13. Hoe vaak kwam de stuurgroep bijeen? En werd daarvan verslag gedaan? Hoe werden daar de uitstaande acties bewaakt en besproken?
Antwoord: De stuurgroep kwam vanaf september 2008 ongeveer iedere 6 weken bijeen. Daarin werden de uitstaande acties besproken.

Over de overdracht:

14. Op welke wijze heeft de portefeuille overdracht (van de wethouders) met betrekking tot het project Haderaplein/Raadhuisplein plaats gevonden?
Antwoord: Deze overdracht tussen wethouders vond niet plaats.
15. Was er sprake van een dossier met alle resultaten tot dat moment en de openstaande en te bewaken acties?
Antwoord: Ja, hier was sprake van.
16. Was voor de nieuwe wethouders duidelijk wat de stand van zaken was? En welke openstaande punten er zijn? Zijn de nieuwe wethouders door de stuurgroep bijgepraat waarbij het vastgestelde projectplan is besproken?
Antwoord: Voor de collegevergadering van 6 juli 2010 stond de stand van zaken op de agenda. Dit was voorbereid door de projectleider en gaf het college volledig inzicht in de stand van zaken.

Over de projectvoortgang en projectcontrole:

17. Hoe kan een brief van 10 februari die gericht is aan het college niet besproken zijn in het college en ook niet in de stuurgroep?
Antwoord: De memo was gemaakt op verzoek van de projectleider en is benoemd in de stuurgroep van februari 2010. Omdat het college ervoor koos het project aan te houden, heeft de stuurgroep deze memo niet uitvoerig behandeld. De memo is in het college niet aan de orde geweest.
18. Is er een deugdelijk systeem van postbewaking waarin brieven worden ingenomen? Is daarin ook sprake van bewaking? Wordt elke brief eerst ter kennis gebracht van het college? Of geldt dat alleen voor brieven die betrekking hebben op projecten?
Antwoord: Deze memo is niet via de reguliere postroute binnengekomen maar rechtstreeks aan de projectleider gemaild.
19. Hoe kan het dat terwijl er een opdracht is uitgezet aan Draaijer en Partners om Haren een advies te geven de voortgang van deze actie niet wordt bewaakt?
Antwoord: De voortgang van deze actie is bewaakt door de projectleider.
20. Wie was daarvoor verantwoordelijk?
Antwoord: In eerste instantie de projectleider, in tweede instantie de stuurgroep en in derde instantie het college van B&W.
21. Is er geen controle ingebouwd in de projectorganisatie voor het bewaken van opstaande acties?
Antwoord: De openstaande acties zijn terug te vinden in de verschillende verslagen en worden als zodanig bewaakt.
22. Kunt u verklaren hoe het kan dat bij een belangrijk en groot project met een substantieel risico voor de gemeente Haren er niemand vragen stelt over de voortgang met betrekking tot het gevraagde advies?
Antwoord: De projectleider heeft het memo genoemd in de stuurgroep van februari. Daar is er voor gekozen de memo niet inhoudelijk te behandelen. Nadat het nieuwe college was geïnstalleerd, is aan de projectleider gevraagd een stand van zaken op te stellen. In deze stand van zaken was de memo bijgevoegd.
23. U had een voornemen om in maart de aanbesteding te organiseren. Het gevraagde advies was daarvoor van groot belang. Deelt u het belang voor Haren van dit gevraagde advies? Kunt u verklaren hoe het kan dat 'niemand' van de betrokkenen bij het project dit advies in de gaten

heeft gehouden en mede de ontvangst daarvan heeft bewaakt in het licht van de voorgenomen aanbesteding?

Antwoord: Het was volstrekt helder was het doel van de memo was en de memo zou betrokken worden bij de advisering aan het college bij de vaststelling van de bouwveloppe. Er is alleen voor gekozen het project aan te houden voor het nieuwe college.

24. Kunt u met een overtuigende verklaring komen dat dit project onder controle was en is? En kunt u aangeven waaruit dat zou moeten blijken?

Antwoord: Wij vinden dat het project onder controle is en wij gaan er van uit, dat dit voorstel voor u voldoende basis is om dat ook te vinden.

Over risicobeheersing:

25. Er is sprake van een project met een substantieel risico. Welke extra maatregelen hebt u genomen om de onderkende risico's te managen?

Antwoord: De belangrijkste maatregel is door de projectleider vragen van een second opinion aan Draaijer en Partners.

26. Was daarvoor structureel aandacht? En waaruit blijkt dat?

Antwoord: Het risicoprofiel was voor de projectleider volstrekt helder. Dit blijkt uit interne memo's.

27. Bestond er bij college en stuurgroep een voldoende urgentie besef met betrekking tot de uitkomsten van dit project?

Antwoord: Zie eerdere antwoorden.

28. Waren college en stuurgroep doordrongen van de noodzaak van het slagen van dit project gegeven de hier geschetste context en het belang voor Haren? Waaruit blijkt deze voortdurende betrokkenheid met de beoogde resultaten?

Antwoord: Zie eerdere antwoorden.

Raadsvragen CDA van 27 augustus 2010 – bijeenkomst met omwonenden op 5 juli 2010

1. Op welke datum zijn de omwonenden door het college uitgenodigd?

Antwoord: De omwonenden zijn uitgenodigd op 22 juni 2010.

2. Op welke wijze is door het college de avond met de omwonenden voorbereid?

Antwoord: In het college is ingegaan op deze bijeenkomst. De doelstellingen van deze bijeenkomst waren:

- Kennis maken met de buurt;
- De lijn uit het manifest vertellen
- Leden werven voor een werkgroep die gaat meedenken met het college;

Afgesproken is ook dat nadrukkelijk verteld zou worden dat als het college een andere lijn wil volgen dan door de gemeenteraad in 2009 is vastgesteld, het college daarvoor met een voorstel naar de gemeenteraad moet gaan en deze lijn pas kan volgen als de gemeenteraad daarmee akkoord gaat. Uiteraard zal dit voorstel in lijn liggen met het manifest.

3. Is bij die voorbereiding een lagere actuele waarde aan de orde geweest?

Antwoord: Nee, er is bij de voorbereiding niet gesproken over een lagere actuele waarde.

4. Gaat de wethouder bij voorbaat uit van een lagere actuele waarde? Of was de oorspronkelijke calculatie voor het Haderaplein te optimistisch weergegeven?

Antwoord: De wethouder gaat uit van de waarde die in 2009 door de raad is vastgesteld. Pas als de raad de grondexploitatie bijstelt, wordt uitgegaan van een andere grondopbrengst dan in 2009 is afgesproken.

5. Waar is deze lagere actuele waarde dan op gebaseerd? Waarop is de bewering van wethouder Pek, dat het gebied weleens 1 à 2 miljoen minder zou kunnen opbrengen gebaseerd?

Antwoord: Tijdens de bijeenkomst met de buurt is aan de wethouder gevraagd of hij denkt dat het oorspronkelijke plan nog steeds € 7,2 miljoen zou kunnen opbrengen. De wethouder heeft toen gezegd dat het zou kunnen zijn dat de financiële crisis gevolgen heeft voor de mogelijke opbrengsten. En dat we in dat geval in het raadsvoorstel de grondexploitatie zouden actualiseren. De wethouder heeft niet concreet gezegd dat het gebied wel eens € 1 à 2 miljoen minder zou kunnen opbrengen. Dat was een constatering van de gespreksleider, waarop de wethouder heeft gezegd dat nog niet te weten. Overigens heeft de wethouder ook uitdrukkelijk gezegd dat vooralsnog uitgegaan wordt van het gemeenteraadsbesluit van 2009 en dat er pas een andere lijn gekozen wordt als de gemeenteraad hiermee heeft ingestemd.

6. Hebt u zich bij de voorbereiding van deze avond laten informeren over de stand van zaken met betrekking tot het Haderaplein?

Antwoord: Op 28 mei is contact geweest met een aantal buurtbewoners, waarna op 30 juni de bijeenkomst is voorbereid met Hein Bloemink, de gespreksleider, en een buurtbewoner. Op 2 juli kwamen wij op de hoogte van de bewuste brief van Draaijer&Partners.

7. Is daarbij de brief van 10 februari van Draaijer&Partners aan de orde geweest?

Antwoord: Bij de voorbereiding van deze avond is de brief niet aan de orde geweest, omdat we pas in een later stadium hiervan op de hoogte geraakten.

8. Kwam deze brief pas later boven tafel? Op welke dag bent u geïnformeerd over de brief van 10 februari?

Antwoord: Op vrijdag 2 juli 2010 lazen we de stukken, waaronder de bewuste brief van D&P, voor de college-vergadering van 6 juli 2010.

9. Als u niet over deze brief beschikte, hoe kan het dat u in de voorbereiding voor een andere aanpak van het Haderaplein niet over de volledige informatie betreffende de verdien capaciteit hebt beschikt?

Antwoord: Op 6 juli 2010 wilden wij in het college bepalen hoe verder te gaan met proces, om dit vervolgens voor te leggen aan de gemeenteraad. De kennismaking met de buurt op 5 juli 2010 was onderdeel van deze voorbereiding.

10. Daags na de bijeenkomst met omwonenden op 5 juli, worden de raadsleden uitgenodigd voor een bijzondere raadsbijeenkomst. Was u ten tijde van de bijeenkomst op de hoogte van de lagere verdien capaciteit?

Antwoord: Tijdens de voorbereiding van de bijeenkomst van 5 juli, waren we niet op de hoogte van de brief van D&P. De dag erop bespraken we in het college deze brief, waarna we het nodig vonden de gemeenteraad uit te nodigen voor de bijzondere raadsbijeenkomst van 9 juli. Ten tijde van de bijeenkomst met de buurt, waren de stukken voor de college-vergadering van de dag erop al bekend bij de wethouder. In de bijeenkomst met de buurt is daar uiteraard geen melding van gemaakt.

11. Kunt u het CDA overtuigen dat u als uitvoerend bestuursorgaan van de gemeente in staat bent volledig 'grip' te hebben op dossiers van belangrijke omvang?

Antwoord: Wij hebben als college 'grip' op dit project, want:

- *Er is een duidelijke visie, zowel wat betreft inhoud als proces.*
- *Het voorgestelde proces wordt gedragen door de buurt.*
- *Na actualisatie van de grondexploitatie, wordt gerekend met realistische financiële kaders.*
- *De projectorganisatie staat goed, met een stuurgroep, één integraal projectleider en een projectgroep.*
- *De risico's zijn bekend en te managen.*

Wij hopen dat de gemeenteraad zich kan vinden in de actualisatie van de grondexploitatie en de voorgestelde aanpak en zijn ervan overtuigd dat als dat gebeurt, wij in staat zijn het project tot een goed einde te brengen.

12. Als daarover de geringste twijfel bestaat, welke maatregelen hebt u (aanvullend) nodig om volledige 'grip' te kunnen waarborgen?

Antwoord: Wij zijn in de stellige overtuiging dat wij het project in de grip hebben en vinden het daarom niet nodig aanvullende maatregelen te treffen. Wij hopen dat wij u hiervan in oktober kunnen overtuigen.

13. Waarom hebt u de raad niet geïnformeerd over de ophanden zijnde bijeenkomst voor omwonenden op 5 juli?

Antwoord: Omdat het college het belangrijk vindt dat de buurt nauw betrokken wordt bij projecten, vond de wethouder het nodig kennis te maken met de buurt in een besloten vergadering. Dit soort kennismakingen vinden geregeld plaats en wij vinden het niet nodig de raad op de hoogte te stellen van al deze kennismakingen. Dit is anders bij openbare bijeenkomsten.

Bij de voorbereiding van de bijeenkomst waren we nog niet op de hoogte van de brief van D&P. Deze brief heeft er voor gezorgd dat dit onderwerp politiek gevoeliger is komen te liggen. Daarom was het beter geweest als wij de gemeenteraad niet alleen op de hoogte hadden gesteld van deze bijeenkomst, maar hier ook voor hadden uitgenodigd. In de bijzondere raadsvergadering van 9 juli heeft de wethouder dit ook gezegd, in reactie op vragen van de PvdA.

14. Waarom hebt u het presidium niet geïnformeerd of betrokken bij de uitnodiging van de bijzondere raadsvergadering?

Antwoord: Toen wij op 6 juli 2010 als college bijeen waren en de brief van D&P behandelden, vonden wij het nodig zo snel mogelijk de gemeenteraad te informeren. Gelet op het karakter van de informatie en het korte tijdsbestek waarbinnen de informatie nog voor de vakantie gegeven zou kunnen worden hebben wij de

voorkeur gegeven aan een bijzondere raadsbijeenkomst. Wij hebben de voorzitter van de gemeenteraad verzocht om een dergelijke bijeenkomst te organiseren. Op dat verzoek heeft hij positief gereageerd.

Raadsvraag GVH van 8 augustus 2010

1. Is het college overtuigd dat zij beschikt over de enige, originele en goede versie van het rapport van KAW architecten uit 2009 waarop de verschillende gemeentelijke informatiestromen en besluitvormingsprocessen zijn gebaseerd en nu het bovengenoemde verschil?
Antwoord: Ja, hiervan zijn wij overtuigd.

Raadsvragen D66 van 6 september 2010

1. Is het college het eens met de fractie van D66 dat openbaarheid van bestuur de norm is en dat hiervan slechts in zeer belangrijke situaties mag worden afgeweken?
Antwoord: Hier is het college het mee eens.
2. Kan het college uitleggen waarom de informatie over de verdien capaciteit van het Haderaplein in 2009 volledig openbaar was en waarom nu het argument van schade aan de onderhandelingspositie wordt opgevoerd?
Antwoord: In 2009 was de grondexploitatie vertrouwelijk, zoals te doen gebruikelijk is bij grondexploitaties. De reden om op 9 juli 2010 een vertrouwelijke raadsbijeenkomst te beleggen was, dat wij niet op voorhand konden uitsluiten dat tijdens deze bijeenkomst vertrouwelijke informatie zou worden gewisseld over de grondexploitatie en wij het wel wenselijk vonden de raad in volle omvang te kunnen informeren.
3. Is het college **bereid** de vertrouwelijkheid op te heffen en de ontwikkeling van het Haderaplein met alles wat daaraan voorafging in openbaarheid te behandelen, gelijk andere projecten?
Antwoord: Het college zal vanaf nu het project behandeling als ieder ander project. Dat betekent dat alles in de openbaarheid gebeurt, behalve de grondexploitatie, die vertrouwelijk aan de raad ter inzage wordt gelegd.

Voorstel

Wij stellen u het volgende voor:

1. De beslissing van 29 juni 2009 om te kiezen voor de bouwvariant 2 herroepen;
2. Kiezen voor bouwvariant 1A uit de conceptvisie Raadhuisplein/Haderaplein;
3. Lagere bijdrage vanuit exploitatie Raadhuisplein/Haderaplein aan bouwkosten nieuw raadhuis accepteren tot een bedrag van € 1,7 miljoen;
4. Gewijzigde grondexploitatie vaststellen inclusief taakstelling € 0,5 miljoen bij te dragen aan fonds sociale woningbouw;
5. Kennisnemen van de beantwoording van de vragen gesteld door de fracties van CDA, GVH en D66.

Haren, 21 september 2010

burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester

Samenvatting verslagen Stuurgroep Raadhuisplein/Haderaplein:

Datum	Aan/afwezig	Opmerkingen
4 nov. 2009	wethouder wethouder manager projectleider ambtenaar	<ul style="list-style-type: none"> - 1ste bijeenkomst project raadhuisplein II op basis van in B&W vastgesteld projectplan waarin wethouder als voorzitter van stuurgroep wordt benoemd. - offerte gunningcontract KAW wordt geaccepteerd - parkeren (garage) zit niet in aanbestedingstraject, het lijkt zinvol dit wel te doen. <p>Besluit tot combinatie is aangelegenheid van college. Besloten wordt te onderzoeken hoeveel P-plaatsen er mogelijk zijn in variant 3 van het plein.</p> <ul style="list-style-type: none"> - volgende vergadering (25 nov) komt begrenzing plangebied a.d. orde
25 nov. 2009	?	Geen agenda of notulen gevonden.
16 dec. 2009	wethouder manager projectleider ambtenaar Afw. wethouder	<ul style="list-style-type: none"> - besloten wordt dat verslag 4 nov volgende keer wordt vastgesteld . - combinatie p. en bouw in aanbesteding heeft voordelen. Hierdoor Europese aanbesteding noodzakelijk, dat is ook transparanter. - parkeerdiscussie relevant tbv. begrenzing bestemmingsplan voor selectiedocument - vastgesteld wordt dat de mijlpaal voor vaststellen selectiedocument nog niet is gepasseerd, daarmee is uitkomst aanbesteding niet voor verkiezingen gereed. - Vz. zal begin jan. inbrengen in B&W dat "knip" die opgenomen was in het raadsvoorstel zich niet zal voor doen en dat e.e.a. niet voor verkiezingen gereed is.. - volgende stuurgroep 20 januari 2010
20. jan. 2010	wethouder wethouder manager projectleider ambtenaar	<ul style="list-style-type: none"> - verslagen 4 nov en 16 nov zijn vastgesteld - projectleider meldt dat hij nog niet tevreden is over 3de concept tbv. aanbesteding. Duidelijk is dat het incl. parkeren wordt en excl. Inrichting plein. Stuurgroep wil voor de verkiezingen selectiedocument kunnen vaststellen. Voortgang e.e.a loopt uit de planning. - Stuurgroep stemt in met offerte voorstel FK om D&P begeleiding van aanbesteding te laten doen., - gemeld wordt dat gevraagd is naar info over project bij projectleider die verwijst door naar bestuur - volgende bijeenkomst (17 feb 2010) komt 4de concept selectiedocument ter vergadering.
17 febr. 2010	wethouder wethouder manager projectleider ambtenaar	<ul style="list-style-type: none"> - ambtenaar meldt dat projectplan n.a.v. feedback MT is gewijzigd (mn. op punt van communicatie). Werkzaamheden ambtenaar vertraagd door inzet elders. - 4e concept aanbestedingsdocument is gereed. projectleider presenteert. Deze is getoetst op duurzaamheidsaspecten en verkeer door BORG en D&P . D&P heeft het beoordeeld vanuit perspectief van ontwikkelende partij <p>Terugkoppeling naar projectteam moet nog plaatsvinden. Er moet dan nog selectiedocument voor aanbesteding gemaakt worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stuurgroep wil (bredere) discussie en raadpleging over selectiedocument voorafgaand aan vaststelling door college. - in volgende vergadering -18 maart 2010 – komt meer

		uitgewerkte planning aan de orde.
18 mrt 2010	?	Geen agenda of notulen gevonden.

uw brief van
 nummer
 behandeld door Mw. P.A. Lambeck
 doorkiesnummer 5339860
 ons kenmerk 2011 - 899
 onderwerp Verzoek om informatie
 bijlage(n)
 Haren, 6 april 2011
 verzonden - 7 APR. 2011

Aan het college van burgemeester en
 wethouders

*Brief is
 reeds
 beantwoord
 12/4.
 → Archief*

HAREN			
Code			Nr.
08 APR 2011			Week
BMO			Raad
V&H			W
Dienstv			B
BOCG			S
RM7			Dir.
S&I	IB		

Geacht college,

In het kader van de werkzaamheden van de voorbereidingscommissie raadsonderzoek Haderaplein, heeft de commissie u schriftelijk verzocht om inzicht te geven in een aantal stukken, waaronder de notulen van de rondvraag van de collegevergaderingen in de periode oktober 2009 tot en met juni 2010 en de notulen van de commissie Raadhuisplein-Haderaplein. De genoemde stukken heeft de commissie mogen inzien, waarvoor onze dank.

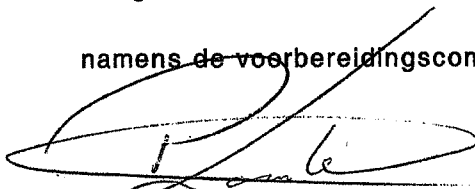
In het dossier van de stuurgroep Haderaplein-Raadhuisplein, ontbraken echter de notulen van de vergadering van 18 maart 2010. De commissie verzoekt het college om inzicht te geven in deze notulen, of toe te lichten waarom deze notulen ontbreken.

Daarnaast is gesproken over de reikwijdte van het onderzoek. De commissie heeft besloten terug te kijken tot de periode juni 2009. Bijgaand verzoekt de commissie inzage te geven in de notulen van de rondvraag van de collegevergaderingen in de periode juni 2009 tot en met september 2009.

Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Hoogachtend,

namens de voorbereidingscommissie,

P.A. Lambeck MSc,
 griffier

Aan voorbereidingscommissie raads-
onderzoek Haderaplein

Haren, 12 april 2011
verzonden

Geachte commissie,

In uw brief d.d. 6 april jl. verzoekt u inzicht in de notulen van de stuurgroep Haderaplein/raadhuisplein van 18 maart 2010. Notulen van deze datum ontbreken in het dossier en kunnen wij u derhalve tot onze spijt niet doen toekomen.

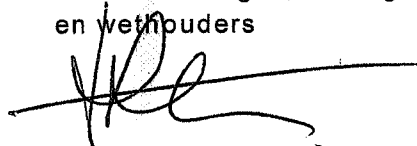
Wij hebben gereconstrueerd waarom notulen van deze datum niet aanwezig zijn in het dossier. Terugkijkend heeft deze bijeenkomst (met een aantal betrokkenen) wel plaats gehad, maar slechts in informele sfeer in verband met de collegewisseling cq. het nieuwe college dat op dat moment in de maak was. Het meest waarschijnlijk is dat er van deze bijeenkomst geen notulen zijn opgesteld en/of vastgesteld.

Verder verzoekt uw commissie om inzicht in de notulen van de rondvraag van de collegevergaderingen in de periode juni 2010 tot en met september 2010.

Bijgaand zenden wij u deze.

Hopende hiermee aan uw verzoek te hebben voldaan,

Hoogachtend,
namens college van burgemeester
en wethouders

H. Reints, Algemeen Directeur a.i.

Aan de gemeente Haren
t.a.v. de leden van de gemeenteraad van Haren
Postbus 21
9750 AA Haren

Betreft: onderzoeksopzet besluitvormingsproces grote projecten

Haren, 27 juli 2011

Geachte leden van de raad,

Bijgaand treft u de onderzoeksopzet van de rekenkamercommissie aan inzake het geplande onderzoek naar het verloop van het besluitvormingsproces rond grote projecten. De uitvoering van dit onderzoek wordt uitbesteed aan een onderzoeksbureau.

De startbijeenkomst met een vertegenwoordiging van college, directie, organisatie en onze rekenkamercommissie vindt op een nader te bepalen datum en tijd plaats.

Voor een inhoudelijke toelichting op het onderzoek verwijzen wij u graag naar de bijgevoegde onderzoeksopzet. Voor eventuele vragen en / of opmerkingen is ondergetekende bereikbaar.

Wij vertrouwen erop u op deze wijze passend geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
namens de rekenkamercommissie Haren,

Voorzitter.
Drs. B. van Putten
rekenkamercommissie@haren.nl

Bijlage: onderzoeksopzet besluitvormingsproces grote projecten

Onderzoeksofzet besluitvormingsproces grote projecten

Aanleiding en achtergronden onderzoek

De gemeente Haren heeft de afgelopen jaren de nieuwbouw van het gemeentehuis gerealiseerd en het project rond de (voorgenomen) verplaatsing van sportvelden afgerond. Beide projecten hebben relatief veel stof doen opwaaien binnen de Harense samenleving. Dit blijkt onder meer ook uit het feit dat vrijwel alle politieke partijen een van deze of zelfs beide onderwerpen heeft aangedragen voor nader onderzoek door de rekenkamercommissie.

Op basis van het onderzoeksprotocol hebben we gekozen om onderzoek te doen naar het besluitvormingsproces rond deze twee grote projecten. Specifiek richten wij ons op de vraag welke lessen de gemeente Haren kan trekken uit het verleden voor grote investeringsbeslissingen ten aanzien van het besluitvormingsproces? Wordt bij de grote projecten een juiste inhoudelijke afweging gemaakt en worden tijdig voor het besluitvormingsproces relevante actoren betrokken?

Selectiecriteria

In zijn algemeenheid probeert de rekenkamercommissie door middel van haar onderzoeksonderwerpen en de uitwerking daarvan zoveel mogelijk haar missie en doelstelling te bereiken. In het onderstaande onderbouwen we de keuze voor dit onderwerp aan de hand van de selectiecriteria, zoals in het protocol beschreven, die we hebben gehanteerd om te komen tot de keuze van dit onderzoek.

Een onderzoek naar het besluitvormingsproces bij grote projecten sluit naar onze mening duidelijk aan bij de belevingswereld van burgers. Beide onderwerpen hebben geleid tot veel discussie binnen Harense samenleving en binnen de politiek.

Daarnaast kent het onderwerp een duidelijk financieel en maatschappelijk belang. Het gaat om voor Haren grote bedragen en beide projecten hebben directe gevolgen voor de inwoners van de gemeente Haren. Daar komt bij dat we een duidelijk lerend effect voor het gemeentebestuur en de raad verwachten van een dergelijk onderzoek. Het kan leiden tot meer duidelijke handvaten voor de gemeenteraad en het college hoe de besluitvorming van deze projecten kan worden verbeterd. Meer in het algemeen achten wij een nadere analyse van de besluitvorming rond grote projecten relevant voor de doelmatigheid en de doeltreffendheid van deze processen.

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is het bieden van duidelijke handvaten voor de gemeenteraad en het college wat de *do's en dont's* zijn bij besluitvormingsprocessen van grote projecten. Het onderzoek dient te leiden tot een heldere analyse van de processen zoals die gevolgd zijn met specifiek aandacht voor de tijdslijn van het proces, de verschillende actoren die een rol hebben gespeeld in de besluitvorming en de communicatie tussen die actoren. Op basis van de bevindingen en conclusies uit het onderzoek formuleert de rekenkamercommissie aanbevelingen.

Onderzoeksvragen

In het onderzoek staat de volgende onderzoeksvraag centraal:

Welke lessen kan de gemeente Haren trekken uit het verleden voor grote investeringsbeslissingen ten aanzien van het besluitvormingsproces?

In het bijzonder zijn we daarbij geïnteresseerd in de tijdlijn van het besluitvormingsproces en een aantal kwaliteitsaspecten van het proces.

A Hoe is het proces verlopen van initiatief tot college - en raadsbesluit? Daarbij gaat het om vragen als:

1. Welke tijdlijn is er te maken van het besluitvormingsproces: van eerste initiatief tot besluit in de gemeenteraad?
2. Hoe en op wiens initiatief is het onderwerp gestart en tot projectvoorstel gekomen?
3. Welke afspraken zijn over de wijze waarop dit soort projecten gestart worden?
4. Op welke wijze en op welk moment is de raad voor het eerst betrokken bij het onderwerp en op welke wijze (informatief, opiniërend, besluitvormend)?
5. Op welke wijze en op welk moment is het onderwerp voor het eerst in het college besproken?
6. Op welke momenten is het onderwerp/project in het college dan wel de raad aan de orde geweest?
7. Welke verkenningen hadden er toen al (ambtelijk) plaatsgevonden?
8. Wat was het college - en het raadsbesluit?

B Hoe is de kwaliteit van het besluitvormingsproces verlopen? Daarbij gaat het om aspecten als:

1. Zijn er verschillende scenario's ontwikkeld en voorgesteld?
2. Is er een afwegingskader opgesteld of zijn er criteria opgesteld aan de hand waarvan inhoudelijk de scenario's getoetst zouden kunnen worden?
3. Is er een risico-analyse opgesteld? Hoe is deze tot stand gekomen en op welke wijze is deze in de besluitvorming betrokken?
4. Is er een begroting met dekking opgesteld en zo ja, wanneer is de eerste begroting opgesteld, hoe is deze tot stand gekomen en op welke wijze is deze bijgesteld?
5. Zijn er momenten in het proces die cruciaal waren voor het verdere verloop van het besluitvormingsproces? Wat is hierbij bepalend geweest?
6. Op welke wijze en wanneer zijn derden geïnformeerd, betrokken en is met hen gecommuniceerd? Concreet gaat het hierbij om burgers en verenigingen.

Afbakening van het onderzoek

Het onderzoek richt zich uitsluitend op het besluitvormingsproces en niet op de projecten zelf. De reden hiervoor is dat beide projecten in meer of mindere mate nog niet zijn afgerond. Daarnaast heeft bijvoorbeeld de gemeenteraad zichzelf voorgenomen een vorm van onderzoek te doen naar de inrichting van de vrijkomende locatie (het Haderaplein). Om een dergelijk onderzoek niet voor de voeten te lopen en om niet in het vaarwater van de afronding van de projecten te komen, richten we ons uitsluitend op het besluitvormingsproces.

Normenkader.

Het normenkader zal nader door het onderzoeksbureau uitgewerkt dienen te worden. De aspecten van de centrale vraagstelling en de deelvragen dienen hierin terug te komen.

Aanpak

1. Voorbereiding

In de voorbereiding heeft de rekenkamercommissie een globaal vooronderzoek gedaan door de raadsstukken te analyseren. De resultaten van deze analyse komen beschikbaar in het onderzoek.

2. Informatieronde concept onderzoeksvoorstel

In de volgende stap verstuurt de rekenkamercommissie de concept onderzoeksopzet aan de gemeenteraad, het college en aan de secretaris/directeur. Desgewenst zal de door de rekenkamercommissie aan (een vertegenwoordiging van) de gemeenteraad, het college, het management team en eventueel direct betrokken medewerkers een korte toelichting op het onderzoek worden gegeven. Daarbij is gelegenheid tot het stellen van vragen. Vervolgens wordt de definitieve onderzoeksopzet vastgesteld en verzonden.

3. Uitzetten onderzoek onder externe onderzoeksbureaus

We vragen een aantal onderzoeksbureaus om een offerte voor het uitvoeren van het onderzoek.

4. Startbijeenkomst

Na de gunning van de opdracht plannen we de startbijeenkomst.

5. Uitvoering onderzoek.

De volgende stap is de uitvoering van het onderzoek. Dit bestaat, voor zover we nu kunnen overzien, uit de volgende onderdelen:

- △ Dossieronderzoek;
- △ interviews: met leden ambtenaren, management, college leden, raadsgriffier, raadsleden;
- △ rapportage.

6. Periode van hoor en wederhoor

7. Aanbieden aan raad

8. Opstellen persbericht en presentatie in de raad (op verzoek van de raad)

Haren, 27 juli 2011

Rekenkamercommissie Haren